

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
Y
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESC
núm. 27, pis 2.^{on}
BARCELONA.

PERIÓDIC SATÍRIC, HUMORÍSTIC, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.
FORA DE BARCELONA
cada trimestre
ESPANYA, 8 rals.
CUBA Y PUERTO RICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

MEMORIAS DE UN ESCOLÀ.

Jo era escolà de la parroquia del meu poble, y qui diu escolà diu murriet.

La sabia més llarga que 'l pal de la bandera del gremi dels hortolans: havia après a mirar l' iglesia com a casa mèva, y 'ls sants y 'ls altars y las llantias y sobre tot los culs de ciri, quan no 'm servian per jugarhi, 'm servian per comprar baldufas.

Sabia l' ampolla gran del vi de las canadellas: y encare més, sabia sangrarla qu' era un contento, tiranthi aygua perquè no 's descobrís la baixa.

Y encare que petit—tenia nou anys—si una cosa m' agradava y 'm divertia eran las donas; no 's creguin pas per res de mal, perquè qui mal no fa, mal no pensa, sino perquè las que acostumavan a venir a la nostra iglesia eran tant ridículas y tan estrambóticas, que 'm feyan partir de riure.

Desde la nena de 19 ó 20 anys que dia per altre tocava reixeta (tocar reixeta vol dir confessarse) fins a l' oliva de 70 ó 80, arrugada com lo cuiro de las sabatas de Mossen Saldoni, 'n venian de totas las midas, de totas las edats y per tots los gustos.

Caputxas y mantellinas blancas y negras, nassos xatos y arremengadets y trompas en forma de bech de llorito, de tot hi havia a la parroquia.

Pero d' entre totas la que més m' entretenia era la senyora Tuyas, soltera de 67 anys, que com veuhen s' havia quedat per vesti imatjes. Era lo que se 'n diu una beata confitada. Portava una mantellina de merino ja mitj verdós de tant vell, ribetejada de vellut negre, faldillas de sarja, mitenas y sabatas de sola d' espartenyà.

Era la parroquiana principal de la nostra parroquia.

Desde la primera hora, al obrir las portas de l' iglesia, ella compareixia, sempre de la següent manera:

Duya entortolligats a la munyeca en forma de manilla uns rosaris de catxumbo ab una creu feta de fusta de olivera de Jerusalem: a l' una mà el *Caminó recto y seguro para ir al cielo* ab las cubertas forradas de llustrina y a l' altra una cadireta de boga, perquè com qu' era qüestió d' estarse a l' iglesia tot lo demati, era cosa de sentars'hi. A mes, ficat a l' altre munyeca en forma de sistell portava un sach de nit de canyamasso brodat de flors grogas y moradas.

¿Que hi havia dintre del sach de nit?

La senyora Tuyas era molt curta de vista, y a dintre del sach de nit hi tenia unas ulleras ab uns cristalls rodons y grossos com lo palmell de la ma, una capsas de mistos y alguns culs de ciri.

¿Perque 'u portava? Es molt senzill.

Com qu' ella entrava a l' iglesia junt ab lo campaner que tocava l' oració, en las matinadas de hivern lo temple era fosc com una gola de llop, y llavors ella encenia un cul de ciri, perquè ab tot y 'l temps que feya que llegia el *Caminó recto y seguro para ir al cielo*, no n' havia pogut aprendre ni una ratlla de memoria.

Sempre me 'n recordaré.

Era l' dimecres de cendra. Lo plat de cendra per embrutar lo front dels feligresos ja estava colocat sobre la taula de la sagristia.

En lo moment en que la senyora Tuyas entrava en aquell departament avants de missa primera, jo 'n sortia. A la vora de l' altar de Sant Sebastià, com de costum hi tenia la cadireta, sobre la cadireta 'l libre y 'ls rosaris, y penjat a un petje 'l sach de nit de las flors moradas y grogas.

La quitxalla tot ho observa.

Aquell dia vaig adonarme de que 'l sach de nit estava mes plé que de costum. No sé perquè vaig figurarme que hi duya l' esmorsar.—¿Que menjarà aquesta bona dona? vaig pensar.—A veure 'u.

Y del dit al fet, com que tenia un geni viu com la pólvora, vaig ficar las mans al sach.

Y com si palpès gatasas ó esbarsers.... ¡Ay, ay... ay... vaig exclamar, y d' una puntada de peu lo sach de nit va anar en l' aire.

De prompte un ¡marramaul! horrorós ressona per sota las voltas del temple, al mateix temps que un gat roig y gros com un anyell, donant una volta en l' aire y tirant la cadira en terra s' enfila miolant per las escalas del altar major.

Yo fujo corrent y m' amago sota la taula de l' obra, al mateix temps que per la porta de la sagristia, tota esberada surt la senyora Tuyas, cridant:—¡Pobre meninus!.. Mis... s... s... s!.. y fent foras de flaqueza corra com una centella cap al altar major per agafarlo.

—Pero ¿qué mare de Dèu es això? exclama Mossen Saldoni sortint de la sacristia ab l' estola posada de gairell.

—Ay, dispensi Sr. Rector, exclama la senyora Tuyas, duenya ja del *Mininus* altra vegada! es la bestioleta!.. Pobret!.. Mirise'l qu' es mono.

—¡Y qui fá durli gats a l' iglesia, dona de Dèu!

—¡Que vol que l' hi diga, Sr. Rector! exclama la beata fent petons al gat que tot estarrufat al principi va calmantse. La pobre bestia ahir tenia mal de ventre; feya uns marramaus que m' enternian. No tinch a ningú més qu' ell: després de vosté, senyo Rector, es lo que més m' estimo a la terra. Y com que avuy se dona cendra, l' hi portat per veure si vosté n' hi donaria: potsé això 'l curará.

Mossen Saldoni tot refunfuyant torna a ficarse a la sagristia; la senyora Tuyas torna a posar lo gat dintre del sach de nit: jo surto de dessota la taula de l' obra, 'm fico a la sagristia també, prenc un grapat de cendra, y anantme'n a trobar a la beata, l' hi dich:

—Tinga, senyora Tuyas, de part del senyor Rector.

—Ay bon minyó, que Dèu t' ho pagui Francisquet, exclama la beata, untant ab má tremolosa 'l front del gatet.

Yo giro l' espatlla per que no 'm vegi riure.

Ningú va perdrehi més que 'l pobre Meninus.

L' endemà mateix va morirse.

No sé si efecte de la mèva puntada de peu ó de la cendra benehida.

F. L.

UN COP D' ULL A LA COMEDIA.

D. Anton Ferrer y Codina es un jove poeta dramàtic que sense cap estudi acadèmic, sense més que una afició boja pel teatro, ha fet obras que s' han vist molt aplaudidas. Responguin sino *«Las reliquias de una mare»*, *«Lo gat de mar»* y *«Un gefe de la coronela»*. Ultimament acaba d' enriquir la colecció ab *«Un manresá de l' any vuit»*.

En las obras d' aquest autor no cal buscarhi la delicadesa del que pinta miniaturas, sino la bronja y l' escombreta del que fá decoracions per l' escena. Es un estil com qualsevol altre, que encare que no tothom l' admeti, 'l públich, especialment lo públich dels diumenjes a la tarde, se l' empassa y l' aplaudeix rabiosament.

Ja 'ls asseguro jo que *«Un manresá de l' any vuit»* ab tot y 'ls defectes que té, farà forrola. No hi fá res que aquell manresá que odia tant als francesos, que van destruirli la familia, tinga la debilitat inesplorable de estimarne un, permetent que festeji a la seva neboda y fins que menji en la seva taula; no hi fá res que aquell mosso del hostal tot manso, manso, surti de 'n tant en tant ab una careta y ab lo nom del *Negre* siga l' espant dels francesos y 'ls mati com qui mata pussas; no hi fá res que en l' hostal tot lo dia hi haja francesos barrejats tranquilament ab *guerrilleros* que casi ni 's cuydan de amagá 'l trabuch ab que 'ls espavilan: no hi fá res, que ja en lo primar acte 's trasllueixi que 'l tinent francès que festeja a la neboda del hostaler al últim será 'l fill que aquest va perdre; no hi fá res que hi haja un traïdor *afrancesat de amagatots*, que fá 'l señor Bertran exposantse a que algun entusiasta l' hi tiri una patata: admetent tot això, surten de tant en tant escenas verdaderament conmovedoras, com la del final del segon acte. Figürinse que 'l manresá per venjar-se del general francès que va destruirli la familia en la guerra del 93, fá fusellarli 'l fill. Se senten los redobles

ab que 'l duhen a morir y perque 'l general no puga corre a salvarlo, tanca 'l reixat y llensa la clau. En aquest moment lo manresà descubreix que no es lo fill del general francès sino son propi fill lo qui fusellat: ell mateix s'ha tencat, no pot corre a deturar lo sacrifici, y cau espalmat a terra.

Aquí hauria de acabar lo drama; pero l' autor no 'u vol. Hi ha dramas que avants dels actes tenen un prólech: lo drama de 'n Ferrer, després dels actes té un epílech. Aixó son gustos. Lo manresà s' torna cego, y a pesar de tot los francesos lo penjan. Arriba després en Manso ab la seva caballeria y l' oració s' fa per passiva, llavors penjan al afrancesat causa de tantas desdixas. Ja se sab: *donde las dan las toman*. Lo tinent francès a pesar de que van fusellarlo, va salvarse: no sempre 'ls que fusellan apunten al cap; y pochs moments després de la mort del manresà s' queda 'l tinent ab la xicota a punt de casarse. No hi ha res com l' amor per fe' olvidar disgustos.

En l' execució van distingir-se la Sra. Mena y en Tutan, en Bertran y l' Alomar. Los demés van portarse bé. Pero sobre tot qui va lluir-se va ser lo *segon apunte*, qu' es lo qui té mes feyna a tirar tiros, tocar cornetas y redobles, campanas, xiulets, etc., etc. Tot ho va fer a temps y de una manera admirable.

P. DEL O.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

¡Quantas etiquetas! ¡Mare de Déu, sembla mental! Es a dir, que perque 'l porter de las taulas es un beneyt y l' amo no sap escriure en catalá del qu' are s' parla, jo, una pobre minyona, m' veig compromesa a tenir de fer la revista d' aquesta senmana.

¡Vaya quina cara debian posar tots vostés al enterarse de que 'l senyor Pepino m' encomenava la revisita! Ja m' sembla que 'ls sento dibent: ¡Vaya un bunyol que se 'ns preparat!

Donchs mirin, s' han errat, perque encara que soch criada, tinc jo més títols per poder entendre en música, que més de quatre crítics que s' donan molta importancia y que fan molta pó als artistes.

Soch germana del organista del Papiol y desde que vaig baixar a Barcelona no hi servit sino a casa de cantants. Al *Trayatu*, hi he anat moltes vegades, y de *macarroni*, *risotto* y *minestra* n' se guisar més que cap beco italiá, sense contar que fa molts anys no gasto pels condiments mes que *burro* que en catalá vol dir mantega (sembla mental). De gargaras n' hi sentit jo més que no 'n fan tots los malalts del coll que té 'l metje Robert. ¡Y escalas! No 'n pujaré jo tantas en ma vida com las que m' han ressonat per las orellas.

Mirin, es tant lo que m' engresca lo sentir cantar que fins enguany estant servint a casa donya Rosa, la dispera del segon pis del café Cuyás en los meses d' estiu, y no habenthi artistes que m' ajudessin a passar lo ratet, me 'n anava moltes tardes a fer petar una bacayna a la Seu, mentres aquells bons senyors tan desfeynats cantavan lo *gori*, *gori*. Aixís es que quan l' amo m' va parlar per fer aixó, posantme per davant l' engranall d' anar lo dia dels estrenos d' ópera al *trayatu*, vareig acceptar tot desseguida.

Després d' aquestas explicacions ja no 'ls dich res més, sino lo que deya 'l *malitar*, assistent que m' va deixar per una perduda que l' hi pagaba las pacatillas y 'ls mocadors de mocar, al cap de cinch anys de festejar. *Obras son amores y no buenas razones*.

Llegeixin y després digan lo que vulgan.

Arreglada com de las festas, ab las ulleras del amo y la entrada que m' va dar, entrada que segons m' explicá, no l' hi costava cap quarto, puig l' hi proporcioná un amich, que perque l' Empresa no l' va ajustar per la quaresma ho volia fer xiular tot, m' en vaig anar dissapte al quart pis del gran *Teatro* del Liceo a sentir cantar la *Llusia*.

Feya la part principal la senyora Rubini, que al véurela ab aquella cara tant enfarinada, qualsevol hauria cregut que havia ficat lo cap a la pastera. Jo 'ls asseguro que si n' hi hagués gaires com ella no quedaria guix a Llanerars. Del seu cantar no 'n diré res, perque segons m' explicava un estudiant que tota la nit vaig tenir assegut al meu costat fentme peubet, no era aquella la primera vegada que sortia a fer aquell paper, aixís es que 'l públich ja sap fins ahont arriba. Dech no obstant declarar qu' encara que l' aplaudim, hi va haver moltes vegades que l' seu espingu me va fer mal a las orellas, sobre tot quant havia de fer un crit llarch ab veu primeta.

Representava 'l seu *romanso* 'l tenor senyor Naudin. ¡Pobre home! Està clar, sent tan gueto, no l' hi havia de fregar la *Llusia*! Pero mirin, hi va haver ratets que 'ls asseguro que m' va donar gust. Quan va cantar a mitja veu 'l duo ab la seva xicota, creguim que ho va pelar bé. Pero vaja, per aixó no n' hi havia per aplaudir-lo tant: fins en lo tercer acte, quant trenca la xicra y trepitja la torrada, encara que va escamotejar més notas que 'l Canonge cartas quan fa jochs de mans, lo varen cridar a las taulas una pila de vegadas.

—Vaja, m' va dir l' estudiant del costat al veure tan

de respecte, a n' aquest bon home se 'l pot considerar com l' Espartero dels tenors.

—Per què? l' hi vaig preguntar.

—Perque aquell senyor també sense fer gran cosa, quan era vell fins lo volian fer rey.

Crech que l' estudiant no anaba errat.

L' Anton germà de la *Llusia* era el senyor Moriami que també feya dias que cantaba aquella part. Jo no tenia 'l gust de coneixe'l; pero 'ls asseguro que m' va agradar. Ho fa tot de una manera, que sembla que sigui de debò.

Qui no pot anar ni ab rodas es 'l que s' casa ab la *Llusia*. ¡Quina veu la seva! Sembla que s' hagi menjat un préssec y que s' hagi empassat lo pinyol.

Per aixó no s' creguin; tot ab tot ab una mica de bona voluntat es una *Llusia* que pot molt ben anar.

Lo diumenge per arregar una bona entrada, la Empresa, com que la senyora Macaferri estava malalta y no va poder posarse l' *Aida*, va determinar fer debutar al senyor Bulterini ab lo *Trovatore*.

¡Si tindrà cap lo Marqués dels ulls de poll! Posar unas mitxas solas y talons a un parell de botinas tan vellas. Valga per aixó que 'l senyor Carlets s' va portar com un home y que té moltes simpatias en aquell *Teatro*. Aixís es que 'n volen d' aplausos! Després de l' aria fins me varen a arribar a aixordar.

Un' altra novetat va haberhi, deguda també a la malaltia de la contralt: la Triquitrac Mestres va encarregar-se de la part de gitana. ¡Quina veu, mare meua! Si sapigués fer lo *foreyo* tan bonich com té la seva veu, jo 'ls asseguro que no n' hi hauria cap més com ella en tot lo mon: per aixó vareitj comprendre per que l' aplaudiren tant. En lo Liceo ja se sap, el que té bons pulmons sempre guanya y 'ls cridayres també.

En fi hem passat una senmana de crisis y 'ns hem tingut de contentar ab remuntas. Veyám si aquesta senmana anirà millor la cosa. Es de esperar que habent ajustat a la senyora Ferni com a dona *liquera*, podrà anar 'l carro endavant.

La companyia del *Teatro* del Hospital de Sta. Creu va acabar de donar funcions lo dimecres de cendra. Es dir lo dia del enterro de la sardina. ¡Alabat siga Déu! No té res d' estrany, puig, que l' Empressari veyent que entrabam en la quaresma, tractés ab magresa a ne 'ls artistes y 'ls fes dejunar de l' última quinsena. ¡Pobrets! valga que a la casa gran s' engreixaran!

Y ara estiguin bons. Aquí tenen la mostra de tot lo que sap la que espera la seva sentència y s' repeteix servidora de vostés

LA MARÍA DE CAL SENYOR PEPINO.

LA PLASSA REAL.

Voltada de grans arcadas per totas sas quatre ports, hi ha una plassa a Barcelona que se 'n diu *Plassa Real*.

Jo no sé per quina causa aquest nom l' hi haurán donat, puig qui bé la consideri y la contempli despay, y veji aquella arboleda, y aquells adornos estranys, y las collas de criaturas ab los seus plors y 'ls seus brams que allí dins tot lo sant dia están escandalitzant, y senti 'ls ramats de gossos corrent d' aquí per allí entrebancant als que passen lladrant d' un modo infernal, dirá que aquella gran plassa no mereix are ni may un nom que casi fa creure qu' es una plassa com cal.

Al principi, y del que conto déu fé ja un bon grapat d' anys—ocupaba tot lo centro un jardí desgangalat ab dos surtidors molt lletjos y al bell mitj un pedestal hont hi feya centinella un rey a dalt de caball.

Després, per aquelles cosas que s' veuen a cada pas y que fan que moltes voltas lo de dalt se 'n vagi a baix, jardí y rey van anar fora y va sé 'l cambi tant gran que hasta 'l nom d' aquella plassa fou de prompte cambiat.

Lo temps passava: las cosas anavan també passant, y entre una miqueta un dia, y una mica l' endemà, la tant transformada plassa se digué igual nom que avans.

Desde aquell dia fins are la cosa no ha millorat, tot segueix del mateix modo per no dí' encara més mal.

Avuy fa fástich com sempre, no hi há aquell rey del caball, pero en cambi hi há unas *Gracias* que semblan... de Sarriá.

Encare hi há la quitxalla jugant per sobre dels banchs, encare hi há aixams de gossos sempre corrent y lladrant.

No hi há jardí, més hi há uns arbres que fan pena de mirar; al hivern morts de miseria, al istiu de sequedat.

Dins d' eixa plassa s' hi troban enllustradors de calsat, alguns mistayres, neulers y jugadors de billar.

Fora de la gent menuda ningú s' hi véu passejar, puig lo públich sols s' hi acostava quan a la Rambla hi ha fanch.

Y si no fós pels cafés que dessota 'ls pórtichs hi há, ni tampoch recordariam que hi hagués la plassa tal, pues aquest camp de batalla de nyinyeras y soldats, per més que aixís la anomenin may será *Plassa Real*.

C. GUMÁ.

ESQUELLOTS.

Los botiguers no s' donan per entesos. A pesar de tot lo que s' treballa perque s' tanquin las botigas, las botigas quedan obertas en sa major part.

Los capellans encare n' haurian d' estar contents. D' aquesta manera, si s' guanyan la vida, podrán portar forsa capellans al enterro.

En una ciutat del centro d' Espanya entravan los quintos en caixa.

A un quinto, després de declarar qu' es caixista de imprenta, l' hi pregunta l' empleat:

—¿Sab de llegir?

Lo caixista podia haverli respost:

—Jo si. ¿Y vosté?

L' Ajuntament té grans ideas.

Com que 'ls diners l' hi sobran, are l' ha pegada ab que 'ls municipals tenen de tornar a dur barrets tricorns.

Nada. No vol que 'ls municipals visquin de gorras.

Ja van sentir la estudiantina que aquests dias ha tocat en algun teatro?

Jo francament, al veure que 'ls estudiants tocan lo pandero y la guitarra, m' esgarriro.

Si senyors, m' esgarriro pensant ab lo dia en que 'ls músichs aniran a l' Universitat dihent que 'ls dongan un títol de atvocat ó de metje.

A un dels estudiants que tocava 'l pandero, en los cartells l' hi deyan:—Fulano de tal *panderetólogo*.

Seguint aquestas terminacions quin nom mereix l' estudiant que cantava malaguenyas?

Malaguenyerólogo.

Uns lladres castellans, ja entrada la nit, atacan a un home molt tranquil, davant del quartel de Atarassanas.

—La *bolsa*! exclaman.

—La *bolsa*? diu ab molta naturalitat l' home atacat. Mirin tirin per qui 'l dormitori de Sant Francisco, cap al carrer Ample, trenquin per la Fusteria, plassa de Sant Sebastiá, y demanin per la Llotja. Qualsevol criatura 'ls ho ensenyará. Sinó que are a aquest' hora la bolsa es tancada.

Un eco dels últims balls de máscara.

Una *mascarita* a un metje sense malalts:

—Adéu doctor.

—Ola, de què m' coneixes?

—Endavina'u.

—¿Ets la ballarina que m' roba las nits pensant ab ella?

—No.

—¿Ets la modisteta del carrer dels Escudillers?

—No.

—Ah! ja hi caich, ets la seynora d' aquell capitá de barco....

—No, noy, no, soch l' estanquera de prop de casa téva, que vinch a recordarte que m' déus tres paquets de puros.

Aquesta senmana ha sigut senmana de suicidis.

Un jove pintor a la montanya de Monjuich que va tirar-se un tiro.

Un noy de 16 anys de la Rambla de Santa Mónica que va penjar-se.

Un senyor de 36 anys que a la vora del dipósit de la llenya va alsarse la tapa del cervell.

Y ultimament un pobre fanaler del carrer del Estruch,

que no va trobar altra manera millor d'apagar lo fatal de la seva existència, que tirantse de cap al pou.
No sembla sino que 'l suïcidi siga una epidemia com la del tifus.

Cosas d' Espanya.

Al jutge del Pi dias endarrera varen robarli 'l rellotje. La policia va rescatar la prenda entregant al presunt lladre als tribunals.

Lo rellotje ha tornat a la butxaca del jutge; pero lo qu' es al lladre presunto no l' hi van trobar prou mèrits per condemnarlo, y ja campa pel seu compte.

Are jo pregunto: ¿Com s' ho va fer la policia per rescatar aquest rellotje? ¿Qui va tornarli? ¿Com es que tenint lo fil no s' ha tret lo capdell?

Al que 'm desfassi aquest *geroglifich*, l' hi regalo 'l primer medallon que torni a fer lo lladre del jutge del Pi.

Y á proposít, á un lladre de rellotjes, pero que no era com l' anterior, sino de carn y ossos, van condemnarlo á sis anys de cadena.

—M' está molt bé, deya. Es just que després de pendre un rellotje, vinga 'l tribunal y 'm regali una cadena.

Hi ha un poble á Tarragona que 'n diuen Puiginyós.

Aquest dia l' arcalde de Puiginyós vá rebre una circular del Jutge de Tarragona, demanantli informes á veure si faltava alguna familia á la població á fi d' identificar la persona dels tres cadàvers sense cap, que temps endarrera van trobarse.

Lo secretari de Puiginyós, y dich lo secretari perquè l' arcalde no déu saber de llegir, van contestar al peu de la lletra:

«En este pueblo de ignorado paradero no falta ningún hombre decapitado.»

Al Parque van á construhirhi un museo de historia natural.

No hi faltarán ab lo temps concejals dissecats.

Lo jugat de guardia instalat á l' audiència á las nits está completament á las foscas.

No hi fa rés.

Aixis com aixis á la justícia la pintan ab los ulls tapats ab una vena.

A qué gastar llum?

EPÍGRAMAS.

Senyalant un Cristo gros
regalo de una devota
deya 'l rector de un poblet
predicant dalt de la trona.
—Aquest Cristo, germans meus,
no es de plata, ni es de coure,
no es de barro, ni es de guix
ni es de fusta.... es de caobal

F. Ll. B.

—Cosa hi vist que 's vèu molt poch
quan me 'n anava á ballá.
—¿Qu' es aquesta cosa, Roch?
—He vist mirant á cert lloch
las camas... d' un capellá.

F. Ll. B.

—Cóm te dius noy?
—Pepet Mirlo.
—Per servirlo téns de di.
—Donchs s' equivoca, padrí
no me 'n dich de Perservirlo.

F. Ll. B.

PENSAMENTS GASTRONÓMICHES.

.. Si som tretze á taula penso ¡malot!... si fossim tant sols tres, n' hi hauria més per cada hu.

.. Jo menjo per viure... per menjar.

.. Quan prosperan 'ls meus negocis y per lo tant estich alegre, lo primer que faig... es ficarme un bon tros de pa á la boca.

.. La frase més poética, idòsca, armónica y sublime, es aquella de la minyona de casa quan me diu «lo dinar es á taula.»

.. No 'm vinguin ab l' amor, ó 'l diner, ó la gloria; res d' aixó proporciona la felicitat. Aquesta jo la trobo... en un plat d' escudella ben calentona.

.. Si las casas fossin fetas de rajolas de xocolata, á la que jo m' estés, aviat no li quedaban parets, ni portes, ni sostre, ni ré; ¡no vá de bromal me la cruspia en dos mesos.

.. Si algú 'm pregunta ¿has menjat de gust? jo may contesto sino que 'm dich entre mi, ¡quina pregunta més necia! com si 's pogués menjar ab disgust...

AIXERIT.

QUÈNTOS.

Ultim consell que donava un pare, crech de un poblet de fora, al seu fill que havia de venir-se'n á Barcelona.

—Mira noy, y recordat sobre tot de que allà baix no es com aquí. A Barcelona es necessari anar ben net. No t' olvidis noy de rentarte 'ls péus.... sobre tot quan los tingas bruts.

Una viuda y un convidat están asseguts á taula.

—Observo, senyora, diu l' últim, que com més temps passa, més creix la admiració que t' estàs pel seu marit difunt.

—Efectivament, exclama la viuda, es que un marit difunt es lo mateix que 'l vi ranci, com més temps t'è, més hò.

En una fonda de baratillo uns menestrals han anat á ferhi 'l dinar de casament.

Los mossos que serveixen no 'u tenen gaire per la mà, y en lo moment en que un d' ells ab una plata ab salsa passa pel costat de la núvia, que porta un vestit de seda de color de perla, la plata se l' hi traboca y l' hi ompla tot lo vestit de such.

La núvia llença un crit esgarriós.

Lo mosso sense inmutarse exclama:

—No s' alteri senyora: aixó no ha estat res: de aquesta salsa ray, á la cuyna encare n' hi ha per omplirne mitja dotzena de platos.

Un capellá fa reflexions á un borratxo de professió.

—Per mor de Déu no begui, Anton, no begui: miri que l' ayguardent es un enemich mortal del home.

—Ja veurá Mossen Cebriá, observá 'l borratxo. ¿Qué diuen las Sagradas Escrituras? Las Sagradas Escrituras, á lo menos vostè mateix ho predica, diuen qu' hém de estimar als nostres enemichs.

—Si, es cert; pero no diuen que 'ns els traguém.

Parlavan de un fulano qu' entraba als teatros d' arròs; que d' arròs anava als balls, que may havia pagat entrada en lloch, y deya un:

—¿Sabs ahont lo vaig veure? Al presiri de Tarragona. Y un altre contestava.

—No sè, francament, com se las enginya aquest xicot, per ficarse per tot.

Uns quintos estavan tirant al blanch.

Al veure que un d' ells no tocava may, un capitá l' hi pren la carrabina y exclama:

—Estúpil: miram á mí y veas si es senzill aixó.

Apunta, tira, y no fa blanch.

Sense inmutarse gota, exclama:

—¿Veus? Aixis es la manera com tiras tú.

Torna á carregar, torna á apuntar y tampoch fa blanch.

No s' inmuta tampoch y diu:

—¿Veus? Aixis no ets tú sol, son molts que hi tiran.

Y carregant y apuntant per tercera vegada, al últim toca 'l blanch:

—Aixis es de la manera que jo tiro, y si no 'u fás aixis, sempre serás un tonto.

Parlan un parell en lo banch de una taberna sobre l' ateisme:

Després de beure un trago, diu un aixugantse 'ls llabis:

—Vaja, jo no me 'n dono vergonya de dirho: per mi hi ha Déu... Y si algun cop ne dupto es en los anys en que la cullita de vi no es gaire bona.

Davant de un tribunal.

Un dependent hi compareix á instancias del seu amo, irritat perquè disputant l' hi ha dit qu' era un lladre.

Lo jutge procura ferli compendre que no es licit á un home honrat tractarlo de lladre.

—Está bé, diu lo dependent. Y escolti Sr. jutge. ¿Y es licit á un lladre dirli home honrat?

—Perfectament.

—Dons consti que 'l meu principal es l' home més honrat de la terra.

Un periódich donava compte de un robo que hi havia hagut en un pis.

«Afortunadament, deya, als lladres vá passarlos inatvertit un secret que hi ha en lo primer calaix de l' escriptori. D' altre manera d' allí no més n' haurian tret deu mil duros en billets de banch.»

Dos dias després lo director del periódich rebia la següent esquila.

«Sr. Director, no podém menos de donarli las més expressivas gracias. Hém tornat al pis, hém buscat lo secret en lo primer calaix del escriptori, y hém trobat los deu mil duros, que 'ns ván escapar l' altra vegada.

—'Ls lladres.»

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

En una dos tres de terra
y fenme llástima á fé,
he trobat á la Mercè
la muller d' en dos-primera.
Está tot, la pobre dona
y estant molt desesperada
ara tres cuarta doblada
en pendre prima-segona.

PAU SALA.

II.

La dos prima, qu' es ma tia,
veyent ma necessitat
ab un tot embolicat.
primera 'm porta aqueix dia.

J. M. MOTA.

SINONIMIA.

Tinch per molt tot al Eudal
puig una tot li vengui
y al volguerla cobrá ahí
me digué qu' era total.

P. S.

MUDANSA.

A casa de la tot tenen
una tot que n' es molt tot
y m' han dit que se la venen
en un preu arregladot.

A. ESPANYOL.

QUINT NUMERICH.

Sustituir los pichs ab números que sumats vertical y horizontalment donguin una suma igual á 23.

AIXORAMSUT.

TRENCA-CLOSCAS.

Darrere 'm troba.

Fer d' aquests noms lo d' una vila de la provincia de Tarragona.

NOY MACO.

POLÍGONO.

Omplir los pichs ab lletres que llegidas vertical y horizontalment diguin: la 1.ª ratlla una lletra; la 2.ª una prenda de vestir; la 3.ª un nom d' home; la 4.^a un adorno y la 5.^a una lletra.

A. MISTELA.

GEROGLIFICH.

O L I
Burdeos
O A M.
I
K : 1000
L. O. ::
Abril A N.
T I CH.

PERE SOLI.

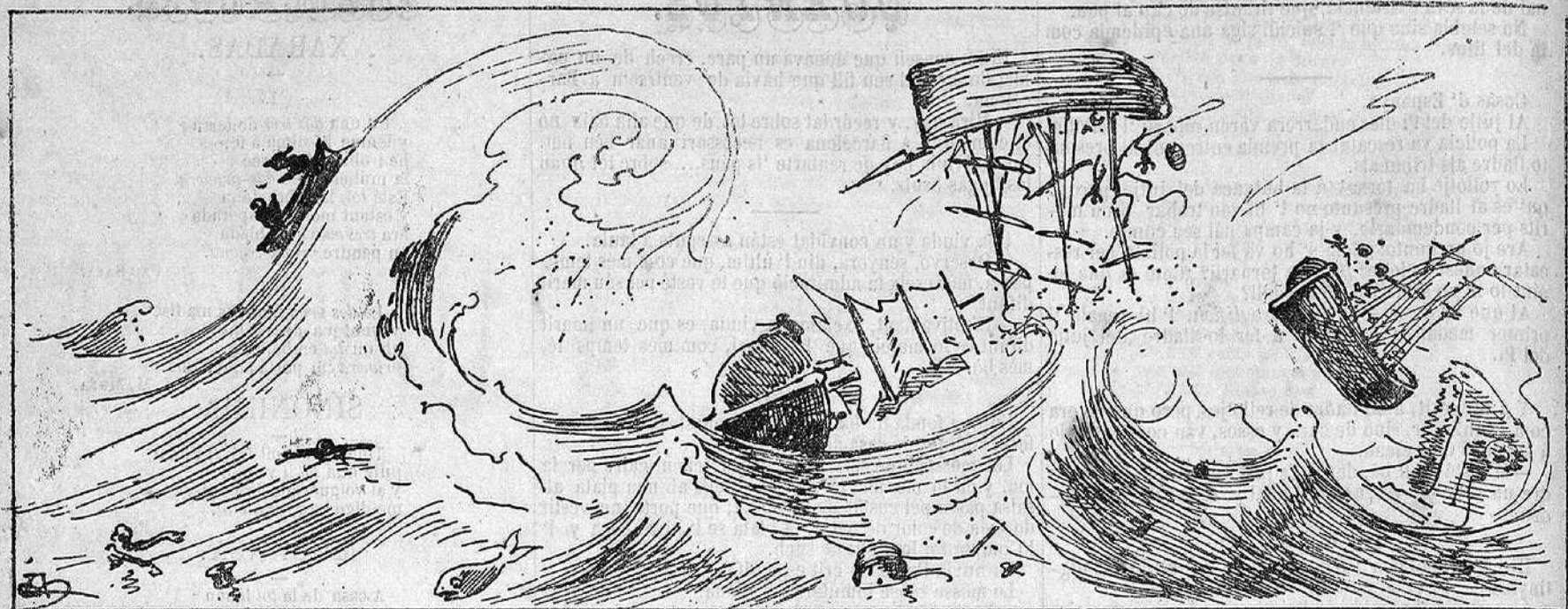
SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—Plátano.
2. IDEM 2.ª—Cama.
3. MUDANSA.—Pons, pins, pans, puns.
4. ENDAVINALLA.—Vilavert.
5. QUADRAT DE PARAULAS.—B a ll
A l a
L l a m
6. TRENCA-CLOSCAS.—Castilla la vieja.
7. LOGOGRIFO NUMERICH.—Lambertini.
Maria.
Marieta.
Rita.
Ana.
Anita.
8. GEROGLIFICH.—Tans caps tans barrets.

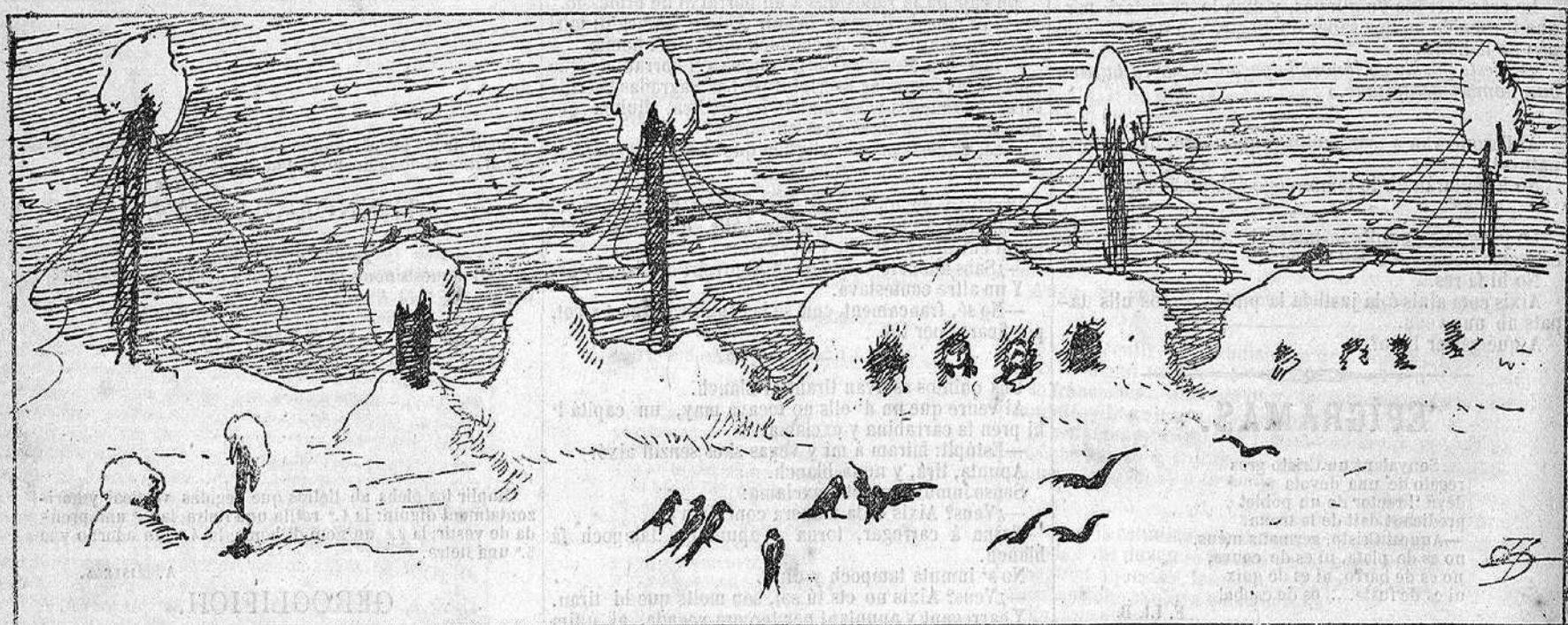
Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, 61', Arch del Teatro, 21 y 23.

¡BONA QUARESMA SE 'NS ESPERA!

Los temporals.

-Per mar.

Las neus.

-Per terra.

Los vents.

-Per l'ayre.